

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6'50 mesečno.
četrletno K 19'50.

Če pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 6'—, — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Edm. Schmidova
ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Sporazum v jadranskem vprašanju?

LDU. Lyon, 15. januarja.. V sredo dne 14. t. m. so načelniki treh poglavitnih zaveznih vlad predložili jugoslovenskim delegatom osnovo za sporazum v jadranskem vprašanju. V smislu tega novega načrta bi dobila suvereno oblast nad Reko Italija, Jugoslovenom pa bi se zagotovila svobodna uporaba reškega pristanišča. Dalje bi prišla železniška proga Reka—Ljubljana v popolno oblast Jugoslavije. Razun tega bi se priznala Jugoslaviji pravica, da raztegne svojo suvereno oblast nad severno Albanijo do reke Drine. Na nujno prigovarjanje Clemenceau-ja, naj sprejmejo ta predlog, so jugoslovenski delegati izjavili, da tega ne morejo storiti na svojo roko, ampak da morajo z ozirom na važnost te odločitve poročati o novem predlogu kraljevi vladi v Beogradu, kateri so takoj brzojavili. Jugoslovenski odgovor se pričakuje v petek.

Kakor domneva „Petit Journal“, bo odgovor ugoden. V tem primeru jugoslovenski vladi ne bo treba drugega, nego samo še sankcionirati odločitev, ki so jo interesirane stranke sprejele sporazumno.

LDU Berlin, 16. januarja. »Abend« javlja iz Haaga: Tukajšnji dopisnik »Daily Chronicle« poroča, da je jadransko vprašanje sedaj končno javno rešeno in sicer na ta način, da pride mesto Reka k Italiji, dočim bi se luka pod kontrolo Zveze narodov internacionalizirala. Zaledje pride k Jugoslaviji, Italija pa dobi gospodarske predprave. Vsa dalmatinska obal pripade Jugoslaviji, izvzemši Zadra in nekaterih otokov ob obali.

LDU. Beograd, 16. januarja. „Epocha“ doznava iz poučenih krogov, da naš položaj na mirovni konferenci v zadnjem času ni več tako neugoden — (če je položaj tak, kakor poroča prvi brzojav, potem je pač še vedno zelo neugoden. Op. ur.)

Izročitev mirovne pogodbe Madžarski.

LDU Budimpešta, 16. januarja. Iz Neuillyja poročajo: Načrt mirovne pogodbe se je izročil madžarski mirovni delegaciji danes v ministrstvu za

zunanje stvari in sicer v uradni sobi ministra Pichona. Clemenceau je govoril: „Gospodje madžarski delegati!“ Vrhovni svet je čul vašo željo, da hočete o položaju v Madžarski predložiti ekspozice in je soglasno sklenil, da ugodi vaši želji. Grof Apponyi se je zahvalil za sporočilo Vrhovnega sveta. Clemenceau je še pripomnil, da se ravnotako kakor pri pogodbi z Nemčijo, Avstrijo in Bolgarijo tudi o tem ekspoziciji ne bo vršila debata. Za Madžarsko določene meje so identične s takozvano Clemenceaujevo demarkacijsko črto. Pečuh, Mohač in Baja ostanejo pri Madžarski.

Sprememba v madžarski vladi.

LDU Budimpešta, 16. januarja. Zborovanje socialno-demokratske stranke je včeraj sklenilo, da izstopita iz sedanje vlade minister Beyer in državni tajnik Miakits. Kot vzrok za ta korak se navaja prepričitev socialno-demokratske volilne agitacije. Vsled tega sklepa sta minister Beyer in državni tajnik Miakits poslala ministrskemu predsedniku Huszar-ju pismo, v katerem naznanjata svoj izstop iz vlade.

Novi brambni zakon na Češkem.

LDU. Praga, 16. januarja. List „Demokracie“ javlja, da določa novi brambni zakon vojaški kontingent 150.000 mož in dveletno, splošno vojaško dolžnost brez pravice enoletnega prostovoljstva. Meseca februarja se bodo 4 najmlajši letniki asentirali.

Za izročitev Viljema.

LDU Pariz, 16. januarja. »Agence Havas« poroča: Ministrski predsedniki zaveznih držav so izgotovili besedilo note, ki se bo naslonila v imenu vrhovnega sveta na holandsko vlado in ki zahteva od nje, da izroči bivšega cesarja Viljema. Nota ima prijateljski značaj in se nanaša na člen 220 versailleske mirovne pogodbe.

Volitve v naših mestih.

Glede volitev v štajerskih mestih in trgih je povedal dr. Kukovec načelnik JDS svoje mnenje v celjski

»Novi Dobi«. Zaradi tega ga je napadla »Straža« v jako čudnem članku pod naslovom: Bodimo previdni in složni, ker smo na meji! Pod takim naslovom bi človek pričakoval kakih tehtnih misli o tem, kako naj bi slovenske stranke na meji skupno postopale, da bi dosegle kar najlepši uspeh, takih misli pa »Straža« nima, ampak prav v istem članku práv nedostojno piše o JDSarjih, o dr. Kukovcu itd. Poslej tega pa je napolnila še svoj dnevni predal z napadi na dr. Pfeiferja. Torej se vidi, da »Straži« ni na tem, da bi bili »previdni in složni«, ker bi bila »Straža« lahko že doslej kazala več previdnosti in sloge. »Straža« tudi dobro ve, da ima klerikalizem po štajerskih mestih in trgih malo pristašev in da je klerikalizem odganjal že prej ljudi v nemčurstvo posebno po naši severni meji. Zato menda »Straža« ne upa na posebne uspehe pri volitvah. In tu se je oglašila »previdnost in sloga«. Mi pa vemo, da je hotela »Straža« s svojimi napadi pomnožiti število svojih pristašev. To se ji je ponesrečilo. Že ranjke »Male Novice« so omagale, ker so živele od samih napadov in »Straža« se je celo mnogim poštenim pristašem SLS zamerila s svojimi pretiranimi napadi. Najbrže je »Straža« to opazila in je zahtevala »previdnost in slogo« — seveda pri tem na napade ni pozabila. S tem pa ne rečemo, da je nasvet »Straže« sam na sebi slab. Priznavamo, da je potreba previdnosti in sloge — pred vsem pa poštenosti.

Dr. Kukovec odgovarja »Straži« na svoj način in pravi, da bi bilo za Nemce nespametno iti v volilni boj na narodnem programu, ker bi s tem združili zoper sebe vse slov. stranke. Tudi njih zveza s socialisti ne bo povsod umestna. Mi smo mnenja, da pojdejo Nemci svojo pot in mi svojo. Zato bi priporočali »Straži« in vsem oni izrek dr. Kreka, ki ga je nam zapustil kot svoj najvišji zakon: »Vi ki s'te seme izkrvavelega naroda«

To se pravi: vi vsi ki ste na meji kot prvi bojevniki naše nove svobode, glejte na to, kako bo v naših prej potujčenih trgih in mestih prišla naša slovenska sila do veljave. Za vsa ta mesta bi bila lahko pustila vlada svoje komisarje in gerente — toda mi sami smo rekli, da naj se vrše volitve: t. j. nismo se bali boja in kar ni še naše, si bomo izbojevali. To pa ne pojde z napadi, kot to dela „Straža“, ampak s skupnim delom. Naša dolžnost je torej zorganizirati slovensko silo in ji pripomoči do veljave v teh mestih, kjer se prej ni smela niti pokazati. Pri proporcju niti ni treba kompromisov — važnejše je, da vsaka stranka sama izpolni svojo dolžnost. Glavno vodilo pri tem je, da je boj pošten, da se ne misli samo na volitve, ampak tudi na bodočnost. Zavedati se moramo vsi, da bodo te volitve merilo naše slovenske politične in gospodarske sile po bivših potujčenih trgih in mestih in da je naša najvišja dolžnost pri tem tako okrepiti naše pozicije, da se bo slovenstvo po teh krajih vsestransko krepko razvijalo.

Politični pregled.

Koroškimi Nemcem ni prav, da so naše oblasti v A pasu začele energično nastopati proti nesramni nemški propagandi z različnimi letaki in časopisi ter kaznovale nekaj zasačenih oseb. Razbobnaji so v svet novo strašno jugoslovensko nasilje. V znak kako izgledajo ti pristni teytoburžani, nad katerimi so naše oblasti zagrešile taka grozodejstva, da so jih radi državi škodljive propagande za par dni zaprli, naj navedemo tu njihova imena. Ta slovejo: Karnar, Lipnik, Tschesnik (Česnik), Trugovic (Trugovič). Sami „pristni“ Germani, ki delajo res čast velikemu nemškemu narodu.

Boljševiška nevarnost. Zmagovito prodiranje boljševiške rdeče vojske bo imelo kmalu za posledico, da bodo vsa ruska ozemlja očiščena belih gard ter zopet združena pod enotno moskovsko sovjetsko vlado. Japonska intervencija v Sibiriji je daleč, radi tega se boljševiška

Verski razkol na Češkem.

Versko vprašanje na Češkem dobiva vedno bolj resne oblike. Utemeljenje je v zgodovini češkega naroda. Znano je, da so imeli Čehi že davno svojo narodno cerkev. Že iz prvih časov krščanstva na Češkem so se ohranili ostanki češkega cerkvenega petja. Karol IV. je poklical slovanske menihe, da so imeli slovansko službo božjo. Hus je dal podlago češki reformaciji. Za njim so t. zv. češki bratje ustanovili svojo enoto t. j. češko narodno cerkev na podlagi evangelija. Po bitki na Beli Gori je bila češka narodna cerkev nasilno zatrta, ker je bila nositeljica narodne misli in boja proti Habsburgovcem. Njen zadnji škof je bil slavni pedagog Komensky. Ko se je začelo narodno prebujenje — so prišli tudi češki bratje zopet na dan. Prvi češki bori telji so izhajali iz njih vrst. Tako so imeli Čehi že pred vojno svojo evangelsko cerkev. Med vojno je katoliška duhovščina — kakor povsod — mnogo grešila proti narodu. Zato so po vojni ljudje trumoma izstopali iz cerkve.

Sovraštvo proti Dunaju je bilo tudi sov-

stolica v Moskvi prav malo meni zanjo posebno še, ker Japonci nimajo namena prodirati dije nego do Bajkalskega jezera. Po dovršitvi tega velikega „očiščenja“ Rusije pa boljševiška stolica ne bo likvidirala svojega aktivnega vojnega delovanja, nasprotno, pripravlja se že načrt za bližnjo bodočnost. Iz najnovejših poročil je razvidno, da je rdeča vojska le še nekaj kilometrov oddaljena od romunske meje. Ali bo prodrla le do meje ter se tam ustavila? Romunijs se je polastil nemir, komunisti v Bukarešti in drugod po državi, ki so bili doslej pohlevni, so jeli preyzetno dvigati glave in poslednje vesti vedo povedati, da nameravajo poklicati v deželo bratsko rusko rdečo vojsko ter vreči rumunsko vlado. Vsekakor pa je boljševiška nevarnost postala znova zelo nevarna in najbližji dnevi nam lahko prinesejo nova neprijetna presenečenja. V tej sumnji nas podkrepljuje tudi najnovejši berlinski puč.

Pred proglasitvijo sovjetske republike v Avstriji. „Agence Havas“ poroča, da se pripravljajo dunajski komunisti na nov poizkus proglasiti Avstrijo za republiko sovjetrov.

Dnevne vesti.

Opozorjamo. V Ljubljani je bil obsojen n. pr. Bog. Šlehta, restavrater v Nar. Domu, ker je kupil 63 hl. vina po 11 K in ga je prodajal po 18 K. Dobil je zato 10.000 K globe in 2 tedna zapora. Imel je torej 63% dobička. Mi pa vemo, da v gostilni T. v Mariboru prodaja gostilničar — bivši nemčur — sedaj slovenskim gostom vino po 20 K liter, dasi ga je plačal po 4 K. In takih slučajev je več. V interesu občinstva je, da take stvari naznanijo.

Igranje naših in zavezniških himen po kavarnah in gostilnah prepovedano. Neprestano dohajajo deželni vladi opozorila glede mučnih slučajev, ki se dogajajo v javnih lokalih, če godba zaigra narodno himno ali pa himno kake zavezniške države. Zgodi se rado, da kakšna čisto neumetniška godba ali cigani vpletejo med druge točke himno. Gosti ne vedo prav, ali imajo vstati ali ne. Pri tem se zgode običajno neprijetni konflikti, ker razgreti ljudje drug drugega dolže nepatriotizma in prihaja žal do pretepov. Radi tega se po navodilu deželne vlade za Slovenijo prepoveduje igranje narodnih himen v gostilnah, kavarnah in drugih javnih lokalih. Igrati jih je dovoljeno samo ob slavnostih prilikah in na takem mestu v vspejdu, da občinstvo natanko ve, da se s tem hoče dati duška patriotičnemu čustvovanju. Radi prestopka te naredbe se bodo kaznovali gostilničarji, godbeniki in oni, kateri naroče sviranje po ministrski naredbi z dne 30. septembra držav. zak. šte. 198, z globo do 200 K, oziroma z zaporom do 14 dni.

raštvo proti Rimu, saj je delala vlada skupno s klerikalizmom. Zato so pošteni duhovniki videli, da bi se dalo to popraviti le, ako se cerkev na Češkem odreče svoje nelepe preteklosti. Zato je bilo treba reform. Na ta način bi se vse cerkve združile v eno češko narodno krščansko cerkev. Ker so doslej tuji škofje bili aristokrati — je zahtevala duhovščina demokratične ureditve — saj je Kristus učil ponižnost in preprostost. Namesto latinščine naj se rabi narodni jezik — saj Kristus tudi ni govoril latinsko ampak v svojem materinskem jeziku. Odpravi naj se celikati, ki ga Kristus ni zapovedal, saj so bili apostoli oženjeni. Praški nadškof ni hotel čuti o teh zahtevah — zato je šla duhovščina sama na boj za sveto stvar — in zdaj je nastal razkol. Nekateri stranke vidijo v tem samo nov načrt za klerikalizem, ker je prejšnji zbankrotiral, naj bi se narod na ta način zopet navezal na cerkev. Toda zdi se, da ima češka duhovščina pri vsem najlepši namen vrniti cerkev njenemu prvotnemu namenu, da družni in dviga ljudstvo v ljubezni in pravosti.

Zato ljudje prestopajo na stran narodnega

Proti verižništvu je izdala deželna vlada posebno naredbo, po kateri sme deželno-vladni oddelek za trgovino in obrt na predlog oblasti prve stopnje odvzeti obrtno pravico onim trgovcem, ki so bili obsojeni radi navijanja cen, radi prestopka oblastveno določenih cen, zaradi verižništva, tihotapstva preko državnih mej oziroma demarkacijske črte. Vsak pošten trgovec bo z veseljem pozdravil to naredbo, ki hoče odpraviti verižništvo v korist poštene trgovine.

Demobilizacija prvega poziva se izvrši takoj po rešitvi sedanjih vprašanj.

Za sprejemanje blaga in živil v Trstu je osnovalo našo ministrstvo za prehrano poseben odsek v Trstu.

Urad zoper navijanje cen v Ljubljani priobčuje prve kazni, ki jih je izrekel nad trgovci, ki so previsoko prodajali svoje blago. Obsojeni so bili: Jos. Benedikt, trgovec v Prešernovi ulici 6000 kron globe in 2 tedna zapora; M. Čermak, trgovec na Vodnikovem trgu 5000 kron in 10 dni zapora; B. Šlehta, restavrater v »Nar. Domu« 10.000 kron, in 2 tedna zapora; Lovše, mesarica na dva tedna zapora. — Tudi v Mariboru je bilo nekaj trgovcev in mesarijev že občutno kaznovanih. Drugi pridejo še na vrsto. Nekaj kričečih slučajev bomo prinesli v prih. dneh na dan. Počasi bo bolje.

Amerikanski dar češkimi otrokom. V Prago je dospela pošiljatev iz Amerike, ki obsega 400.000 kosov raznih oblek, perila in obuval. Vse skupaj ima vrednost 50 milijonov kron. Darovi so namenjeni za revne češke matere in otroke.

Cene sladkorja v Avstriji se zvišajo na 60—65 K za kg.

Telefonski promet z Avstrijo. Za enkrat so dovoljeni z Nemško Avstrijo telefonski pogovori samo med Ljubljano in Gradcem ter obratno. En pogovor stane 16 kron. Telefonski pogovori med Mariborom in Nemško Avstrijo začasno niso dovoljeni.

V izložbenih oknih manjkajo še vedno pri raznih trgovcih označbe cen. Vsi trgovci in gostilničarji, ki zanemarjajo tozadevno naredbo, bodo najstrožje kaznovani od državne urada zoper navijalce in verižnike.

Tržne cene dne 14. januarja. Na trgu je bilo: špeharjev 18 voz z mesom ter 48 voz zaklanih prašičev, skupno 2000 kg à 24—26 K; krompirja 4 voze, 200 kg à 2'20 K; čebule 2 voza, 400 kg à 5—6 K; pšenice 5 vreč 200 kg à 2'40 K; rži 4 vreče, 300 kg à 2 K; ječmena 5 vreč 250 kg à 1'60 K; koruze 20 vreč 1200 kg à 2—2'60 K; ovsa 15 vreč, 900 kg à 1'60 K; ajde 4 vreče, 150 kg à 2 K; prosa 3 vreče, 200 kg à 2'20 K; fižola 4 vreče, 300 kg à 3 K; kokoši 50 komadov à 20—30 K; piščancev 150 parov, par 30—50 K; gosi 6 komadov à 80—100 K; rače 10 komadov à 30—40 K; puranov 8 komadov à 80—140 K; domačih zajcev 20 komadov à 20—30 K. Druge tržne cene:

duhovništva. Cele občine in fare so prestopile v narodno cerkev. „Dvoje bi rad dočakal; da bi češki narod obračunal z Dunajem in z Rimom“ — je napisal svoj čas znani češki pesnik Macher. Obračun z Dunajem je prišel lansko leto — obračun z Rimom prihaja sedaj. Vse to gibanje ima znak našega časa: iznebiti se starih predsodkov in ustvariti novo življenje. Poglejmo Angleže, ki imajo svojo narodno cerkev. Noben Anglež ne zabavlja čez njo — smatra jo za potreben del narodnega življenja. Pri nas pa je cerkev s svojim političnim delom sama sebe uničevala, ker ni služila svojemu namenu. Češki duhovnik je še posebej čutil, spoštoval je Husa in je služil cerkvi, ki je sežgala tega največjega češkega oznanjevalca evangelija. Še bolj je pod tem trpela češka inteligenca. Z novo cerkvijo bi bila odpravljena stalna verska kriza in češki narod, ki ima svojo najslavnejšo zgodovino iz časa verskih bojev, v katerih je skoraj izkrmavel boreč se za resnico, bi našel svoj mir v svoji cerkvi, ki bi odgovarjala njegovemu čustvu. Zato je ta boj važen in ni dvoma, da bo zmagala nova smer.

česen kg 4—5 K; kolerabce kg 0'80 K; ohrovt kg 2 K; sveže zelje kg 1'40 K; kisló zelje kg 2'40 K; kislá repa kg 1 K; šopek petršilja 0'20 K; ena zelena 0'20 K; zelenjava k juhi 0'20 K; endivija kg 2 K; špinača kg 2 K; jabolka kg 6—7 K; hruške kg 7—8 K; orehi kg 24 K; mleko l. 2'20—3 K; surovo maslo 48—56 K; mast 40—44 K; jajca komad 1'40—1'60 K; bela moka kg 8 K; moka za kuho kg 5'60 K; črna moka kg 4 K; koruzna moka kg 4 K, koruzni zдроб kg 4 K; pšenični zдроб kg 8'50 K; ajdova moka kg 10 K; ajdov zдроб kg 9 K; ječmen kg 7 K; testenina kg 12 K; bučno olje l. 40 K; kuhinjska sol kg 4—5 K; milo kg 32 K; lesni premog 100 kg 24 K; črni premog 100 kg 24 K; trda drva m³. 150 K; mehka drva m³. 120—140 K. Meso: Zadnji deli vola kg 15'50; prednji deli vola ter zadnji deli krave, bika in telice kg 13'50 K; prednji deli krave, bika in telice kg 13 K; vampi in pljuča, kg 6 K; telečje meso kg 16—18 K; svinško meso, kg 24—26 K; slanina kg 40—42 K; mast kg 40—44 K.

Odbor Mariborske podružnice SPD opozarja vse stare člane, da se jim vsled nejasnih naslovov ne morejo dostaviti izkaznice za leto 1920. Vsakdo si naj isto preskrbi pri blagajniku g. B. Rotter.

Češka Beseda se bode plesala tudi na planinskem plesu. Na splošno željo vrši se ponavljajna plesna vaja v torek, 20. t. m., ob 8. uri, v mali dvorani Narodnega doma. Vsakdo dobro došel.

Velikanska stavka v Moravski-Ostrovi: V Moravski-Ostrovi so pričeli 14. t. m. stavkati delavci v premogovniku, katerim so se pridružili delavci vitkoviških livarn, kakor tudi drugih privatnih podjetij. Število stavkajočih presega 50.000 delavcev. Stavka je izbruhnila vsled podražanja življenjskih potrebščin. Trajala je pa le 24 ur, nakar so se delavci zopet povrnili na delo, ker se jim je obljubilo, da se v kratkem imenuje posebna državna komisija, ki bo imela nalogo kontrolirati cene po trgovinah.

Maksimalne cene. Odsek za določevanje cen je določil sledeče cene, in sicer za meso: 1. Od uvoženih prašičev: Meso 24 K, slanina 42 K, drobovino 6 K za kg. 2. Za teletino: I. vrsta (stegno, hrbet, pljučna in obistna pečenka in jetra) 18 K; b) II. vrsta 16 K; c) drobovino brez jeter 16 K; d) glavo 4 K za kg. 3. Kruh: a) črni, 70 dkg težki 3 K 40 v.; b) beli, 50 dkg težki 4 K za hleb; žemlje, rogljičke itd. 50 g težke 50 v za kos. Prestopki zoper to odredbo se kaznujejo v smislu naredbe št. 750 z zaporom do 1 meseca.

Olepševalno društvo za mesto Maribor želi takoj dati v najem gostilno na Kalvariji. Reflektanti naj se obrnejo na društvenega tajnika, odvetnika dr. Frana Hojnika, Tegetthof. cesta 22.

Vprašanje bivših avstrijskih državnih in privatnih železnic v zasedenem ozemlju. V pondeljek 20. t. m. se bodo vršila v ministru saobračaja v Rimu važna posvetovanja, ki naj določijo usodo bivših avstrijskih državnih in privatnih železnic na Goriškem, v Trstu in Istri.

Sklepi trgovskega gremija v Mariboru. Trgovski gremij je imel dne 7. t. m. izvanredni občni zbor, na katerem so se končno veljavno določile plače trgovskih nastavlencev in sicer na sledeči način: Izučeno osobje moškega spola: do 20 let starosti K 350, od 21—25 K 600, od 26 dalje K 800. Izučeno osobje ženskega spola do 20 let starosti K 300, od 21—25 K 450, od 26 dalje K 600. Oženjeni dobe 100 K mesečne doklade. Prva kategorija mora dobiti, če ima pri gospodarju tudi hrano in stanovanje, izplačanih najmanj 100 K. Te plače veljajo kot minimum, vsled česar se onim, ki so imeli že pred tem sklepom večje plače iste ne smejo zmanjšati. Dalje ima vsak nastavljenec pravico do vsakoletne enomesečne doklade, katera se lahko izplača ali enkrat (vsa) ali pa dvakrat (po polovico). Odštote, bilančne plače, bolniško blagajno, zavarovalnino l. t. d. morajo tudi v bodoče

kakor doslej plačevati gospodarji sami. Rešpektira se postavno določeni delavni čas in nedeljski počitek. Odpoved velja še le od 1. IV. 1920 naprej postavno. Vsaka prejšnja odpoved, ki se ne izvrši po krivdi nameščena se ima do 31. III. takoj polno izplačati. Učenci, ki se pri kaki tvrdki izučijo morajo ostati pri isti v službi najmanj še šest mesecev. Določena plača učencev se je odklonila, vendar pa je šefom dano na prosto, da jih podpirajo. Ta sklep stopi v veljavo s 1. januarjem t. l. ter morajo šefi, kateri še niso svojih uslužbencev po teh predpisih izplačati diferenco nadoknaditi. Dalje se ponovno opozarja, da prodajalci, ki za to niso usposobljeni, te službe ne smejo opravljati.

Organizacija jugoslovenskih gledal. igralcev v Mariboru. Igralci slov. mest. gledališča v Mariboru so se organizirali v podobor udruženja SHS gled. igralcev v Beogradu. Podobor se je konstituiral sledeče: Predsednik: Valo Bratina, tajnik: Pavei Razberger, blagajnik: Fran Gregorin, odborniki: Rado Železnik in Gustav Strniša. V svojih društvenih prostorih osnuje organizacija svojo čitalnico, kjer bo članom na razpolago strokovno, umetniško in zabavno čtivo. Vršila se bodo tudi predavanja in sploh gojilo družabno življenje. Sprejemajo se tudi podporni in dobrodelni člani. Pravila in vse tozadevne informacije so interesentom na razpolago v društvenih prostorih v poslopiju slov. mestnega gledališča.

Na državni vinarski in sadlarski šoli v Mariboru se vrši tridnevni kletarski tečaj od 4. do 6. februarja t. l. Ta tečaj je namenjen v prvi vrsti vinogradnikom in gostilničarjem, ki naj vpošljeje svoje prijave do konca tega mesca podpisane ravnateljstvu. Istočasno si naj vsak sam zasigura stanovanje. Ravnateljstvo državne vinarske in sadlarske šole v Mariboru.

Velik požar v Pekrah. Včeraj zjutraj so se, iz doslej še neznanega vzroka, vnela gospodarska poslopja posestnikov Franka in Gosnika v Pekrah. O požaru je bila obveščena naša požarna bramba, ki je takoj pohitela na lice mesta. Gašenja so se udeležile tudi še požarne brambe Pekre, Radvanj in Pobrežje. Skupnemu naporu vseh omenjenih požarnih bramb se je posrečilo omejiti ogenj le na gospodarska poslopja omenjenih dveh posestnikov, dočim sta obe stanovanjski poslopji ostali nepoškodovani. Višina po požaru povzročene škode se doslej še ni ugotovila.

Plazovi v Italiji. V okolici Aosta v Italiji so se vtrgali v sredo ogromni sneženi plazovi, ki so porušili več hiš. Bilo je tudi nekaj človeških žrtev.

Pomanjkanje časniškega papirja v Italiji. V Italiji je nastalo veliko pomanjkanje časniškega papirja. Dočim zamorejo izgotoviti papirnice samo 75.000 centov papirja, ga tiskarne potrebujejo najmanj 91.000 centov. V trgovinskem ministru so se vršila radi tega pogajanja, kako bi se pomanjkanju odpomoglo.

Velik orkan na Dunaju. Z Dunaja poročajo, da je divjal v sredo tudi tam grozen orkan, ki je prišel čisto nenadoma in s tako silo, da je napravil na stotisoče škode. Razkril je več hiš, potrgal napisne table, razbil nešteto oken ter med drugim zahteval tudi dve človeški žrtvi; več oseb pa je bilo ranjenih.

Razkriti železniški tatovi. Kakor poročajo iz Leobna se je posrečilo žendarmem v Niklasdorfu razkriti družbo železniških tatov, pri kateri so našli različne iz vagonov v Niklasdorfu pokradene predmete v skupni vrednosti 10.000 K.

Vihar v Gradcu. 14. t. m. je divjal v Gradcu velik vihar, ki je razkril več streh, razbil nešteto oken, ki jih je našel slučajno odprta, izručl več dreves po parkih in vrtovih, ter napravil tudi sicer mnogo škode. Orkan je pretrgal tudi telefonično zvezo, vsled česar smo bil 15. t. m. brez dunajskih in preko Dunaja prihajajočih poročil.

Širite naš list!

Razne vesti.

Drzen rop. Prvega decembra l. l. so se pripeljali v avtomobilu pred državno banko v Berwynu štirje roparji, vstopili v lokale ter s samokresi v rokah prisilili uradnike k molku. Med tem so preiskali blagajne ter odnesli 8.500 dolarjev v gotovini ter 1500 dolarjev v Liberty bonih. Po ropu so naglo sedli v avtomobil ter se zopet odpeljali. Uradniki so sicer streljali za njimi, toda zadeli niso nobenega.

Velikanska rakev. Največjo mrtvaško rakev so napravili nedavno v Albiji v Združenih državah za neko ženo, ki je tehtala šeststo funtov. Rakev je bila tako velika, da bi sicer zadostovala za šest navadno velikih mož.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska „Mariborska tiskarna“, Maribor.

Mala oznanila.

Proti odkupnini se išče trgovski ozir. skladiščni lokal v kaki prometni ulici v Mariboru (skladišče ev. v kaki stranski ulici). V pošteve pridejo lokali, v katerih se že nahaja kaka trgovina, skladišče, gostilna ali kavarna, katera se pa namerava iz katerikoli vzroka opustiti. Odkupi se z inventarjem vred ali pa tudi prazni prostori. Pismene ponudbe ozir. samo naslov pod »Lokal 77« na upravo tega lista. Podrobni dogovor ustmeno. 5—3

Mlekarna Sunja, Hrvatska, preporuča la imperial sir, duct. K 36—, la liptauer sir, kilogr. K 16—. Šalje uzorce 5 kg s pouzecem. 9—3

Zeis poljski daljnogled se proda. Pogleda se od 12. do 15. ure Gosposka ulica 50-1 73.

I. Mariborski bioskop

Tegetthofova cesta.

Največje in najimnitnejše kino-podjetje v Jugoslaviji.

Pozor!

Pozor!

V soboto 17.—21. januarja 1920:

Največji in najboljši (ekskluzivni) film!
Senzacija za Maribor! Izključna pravica predstavljena!

Zaobljuba čistosti

Šolski mladini je prepovedan pristop k tej predstavi! Vsak petek in pondeljek:

Vojaški koncert

Predprodaja vstopnic vsak dan od pol 18. pri blagajni.

V soboto ob pol 15. uri:

Družin. in otroška predstava

Vsako sredo in soboto novi spored!

Predstave se vrše vsaki dan ob 18. (6.) in 20. (8.) uri v nedeljo ob pol 15. (pol 3.), 4. (16.), 18. (6.) in 20. (8.) uri zvečer.

V nedeljo dne 18. januarja 1920 se vrši v gostilni g. T. Čolnik (prej gostilna „Pri starem koroškem kolodvoru“

klobasna pojedina.

Svira godba in tudi za druge zabave je preskrbljeno. Točila se bodo pristna vina in sveže pivo. Vstopnina prosta.

K obilni udeležbi vabi

T. Čolnik, gostilničarka.

„IDEAL“

Fran Josipa Vetrinjska
cesta št. 9. Maribor ulica št. 16

Svetlolikalnica

Pralnica :: Čistilnica

za ženske in moške obleke.

Vodstvo odlikovano na razstavi v Parizu 1914

V nedeljo dne 18. januarja 1920 se vrši

Ples v dvorani

brez vstopnine in pobiranja v restavraciji „Maribor“, Grajski trg 1

Začetek ob 16. (4.) uri. — Priporoča se dobra kuhinja in pristno vino. 3-1

Inserati v našem listu imajo največji uspeh!

Mariborska eskomptna banka

v Mariboru, Tegetthoffova cesta 11

Podružnica: MURSKA SOBOTA

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predjme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

NARODNA BANKA D. D. U ZAGREBU.

Zagreb, mjeseca januarja 1920.

Povišenje glavnice od K 20,000.000.— na K 30,000.000.—

Poziv na subskripciju

25.000 komada dionica, glasećih na donosioca po K 400.— naslovne vrijednosti u ukupnom iznosu od K 10,000.000.—.

P. N.

Na temelju svojedobnog ovlaštenja izvanredne glavne skupštine, odlučilo je ravnateljstvo Narodne banke d. d. provesti povišenje dioničke glavnice i emisiju novih dionica pod sljedećim uvjetima:

1. Dionička glavnica od 20,000.000.— povišuje se izdajanjem novih 25.000 dionica po K 400.— nom., dakle za K 10,000.000.— na K 30,000.000.—.
2. Posjednicima starih dionica pripada pravo na 2 stare dionice optirati 1 novu uz cijenu od K 445.— po komadu nove dionice, zajedno sa 5% kamata od 1. siječnja 1920. do dana uplate.
3. Opisna mjesta primaju također upise novih dioničara uz tečaj od K 475.— po dionici sa 5% kamata od 1. januara 1920. Ovima će ravnateljstvo od eventualno neoptiranih komada dodijeliti komade prema svojoj uvidjavnosti.
4. Subskripcija počinje 10. januara, a svršava 31. januara 1920 a za supskripcije u Americi traje rok do 15. veljače 1920.
5. Nove dionice imaju kupon za godinu 1920., te im pripada pravo na dividendu za istu.
6. Protuvrijednost potpisanih dionica valja uplatiti odmah, a najkasnije do 31. januara 1920. odnosno 15. februara 1920. Uplate za nedodijeljene nove dionice povratit će se skupa sa 3½% kamata od dana uplate do povratka novca.
7. Subskripcija se obavlja odnosno primaju prijave: U ZAGREBU: na blagajni zavoda. — U BEOGRADU: Prometna banka. — U BRODU n. S.: Banka i mjenjačnica Brdarić i drug, kao afilijacija Narodne banke. — U DUBROVNIKU: Narodna banka d. d. Zagreb, filijala. — LJUBLJANI:

Ljubljanska kreditna banka d. d., Kranjska deželna banka, Kmečka hranilnica. — U OSIJEKU: Banka J. Kraus i drug. Sve filijale zagrebačkih banaka. — Na RIJECI: Hrv. centralna banka d. d. — U RUMI: Zadruga banka d. d. — U SARAJEVU: Hrvatska centralna banka. — U SPLJETU: Zadruga savez. — U ZEMUNU: Zemunska štedionica dok uplate mogu uslijediti također kod svih zagrebačkih zavoda te njenih filijala.

U sjedinjenim državama:

U NEV-YORKU: Garanty Trust Co., Emil Kiss, banker. — U PITTSBURGHU PA: Union Savings Bank. — U ARKON O.: Depositors Savings & Trust Co. — U MC KEESPORT PA: Jos. Roth & Co. — U YOUNGSTOWNU: Dollars Savings Bank. — U ROCHESTER PA.: All Nations Bank.

8. Posjednici starih dionica, koji žele u smislu točke 2. optirati nove dionice, valja da predlože kod gore označenih mjesta subskripcije:

Točno ispunjenu i potpisanu prijavicu uz naznaku popisa bojeva starih dionica (u koliko nisu kod zavoda u pologu ili međutomnicu starih dionica.

9. Reparticiju dionica subskribiranih u smislu točke 3. pridržaje sebi ravnateljstvo.

10. Tečajni (ažijski) dobitak, koji se poljci kod izdanja novih dionica, ide u korist redovite pričuvne zaklade odbivši troškove emisije i pristojbe, te dotacije mirovinskog zavoda.

11. Za provedbu ove emisije stvoren je sindikat, koji zajamčuje uspjeh povišenja dioničke glavnice.